Sumarið 2025 á Hrafnseyri

Sumarið 2025 var viðburðaríkt og fjölbreytt á Hrafnseyri. Í byrjun maí hófst nýr kafli í starfsemi staðarins þegar nýtt fyrirkomulag tók við og þjóðgarðurinn á Þingvöllum tók tímabundið við rekstri staðarins að beiðni forsætisráðuneytis. Í maí hófst undirbúningur sumarsins af fullum krafti. Mikil vinna fór í að gera staðinn tilbúinn fyrir gesti, endurskipuleggja sýningarrými og koma upp kaffihúsi í skólabyggingunni. Fyrstu gestir sumarsins komu strax 20. maí, áður en formlegur opnunartími hófst.

Lögð var áhersla á að Hrafnseyri væri ekki aðeins safn eða áfangastaður heldur lifandi menningarstaður þar sem saga, fræðsla, rannsóknir og samfélag mættust. Sú stefna einkenndi allt sumarið.

Börn, skólar og fræðsla

Skólaheimsóknir settu sterkan svip á fyrstu vikur sumarsins. Nemendur komu meðal annars frá Ísafirði, Þingeyri og Bolungarvík og einnig var unnið með börnum á Suðureyri og Flateyri í tengslum við verkefnið *Skoðum landnám á Vestfjörðum saman*. Þegar hópar komu á Hrafnseyri var dagskránni skipt upp í stöðvar svo börnin gætu kynnst staðnum og sögunni með lifandi hætti. Hrafnseyri varð þannig vettvangur þar sem ungir gestir gátu ekki aðeins heyrt um fortíðina heldur einnig tekið virkan þátt í að skoða hana og túlka.

Þjóðhátíðardagurinn á Hrafnseyri

Einn fjölmennasti dagur sumarsins var 17. júní. Undirbúningur hafði staðið yfir í nokkrar vikur og sjálfboðaliðar og starfsfólk lögðust á eitt við að gera daginn sem glæsilegastan.

Fjallkona dagsins var Erna Höskuldsdóttir en það er nýjung að hafa fjallkonu sem hluta af hátíðardagskrá á Hrafnseyri. Séra Hildur Inga Rúnarsdóttir þjónaði fyrir altari og tónlist setti svip sinn á hátíðarhöldin. Ræðumaður dagsins var dr. Guðni Th. Jóhannesson, fv. forseti Íslands og prófessor við Háskóla Íslands, en hann tók einmitt við sem prófessor í nafni Jóns Sigurðssonar á Hrafnseyri nokkrum vikum síðar. Stjórnandi dagskrár var dr. Guðmundur Hálfdanarson sem var að láta af störfum sem prófessor á Hrafnseyri. Er Guðmundi þakkað fyrir frábært samstarf. Tónlistaratriði voru flutt af Ljósbrá Loftsdóttur söngkonu og Tómas Smári Guðmundsson sá um undirspil á gítar.

Háskólasetur Vestfjarða útskrifaði nemendur sína og var það hátíðleg stund að sjá allt þetta unga fólk útskrifast að viðstöddum fjölskyldum sínum og vinum. Flestir nemendur eru erlendir og er gleðilegt hversu margir þeirra setjast að á Vestfjörðum eftir útskrift og auðga mannlíf Vestfjarða.

Gestir voru 200 sem komu á Hrafnseyri á Þjóðhátíðardaginn. Gerð hafði verið súpa fyrir útskrifarnema og gesti þeirra og rjómaterta, súkkulaðikaka og kaffi voru í boði fyrir gesti. Dagurinn var einstakleg

Víkingar og fornleifar

Helgina 21. og 22. júní var sjónum beint að elstu sögu svæðisins. Víkingar á Vestfjörðum settu upp búðir á Hrafnseyri og gestir fengu að kynnast handverki og lífi fyrri alda. Sérstakur fornleifauppgröftur var fyrir börn og daginn eftir var boðið upp á minjagöngu og áframhaldandi fornleifafræðslu fyrir yngstu gestina sem fengu að spreyta sig við fornleifauppgröft.

Þarna birtist vel sú áhersla sem einkenndi sumarstarfið, að miðla sögu staðarins með þátttöku, samtali og upplifun.

Sögur, fyrirlestrar og samtal

Fyrirlestrar og leiðsagnir voru stór hluti starfseminnar. Hópar frá Háskólasetri Vestfjarða komu í heimsókn og fengu fræðslu um Hrafnseyri, sögu staðarins og fornleifarannsóknir á svæðinu. Auk þess komu margir aðrir hópar á Hrafnseyri, nokkrir hópar eldri borgara, starfsmannahópar og fjöldi annarra. Natural Habitat-hóparnir komu allan júlí, ágúst og september og fengu leiðsögn um Hrafnseyri og Auðkúlu. Þessi hópur kom tvisvar sinnum í viku þessa þrjá mánuði.

Þann 22. júní var haldin minjaganga og boðið upp á uppgröft fyrir krakka.

Þann 17. júlí var haldið sögukvöld á Hrafnseyri sem var vel sótt og tveimur dögum síðar fór fram dagskráin *Konurnar á Hrafnseyri*. Þar fjallaði Hildur Hákonardóttir listamaður um konur á Hrafnseyri í gegnum tíðina.

Síðar um sumarið hélt dr. Guðmundur Hálfdanarson kvöldfyrirlestur og í september hélt dr. Guðni Th. Jóhannesson erindi á Hrafnseyri sem var vel sótt.

Heyannir á Hrafnseyri

Einn af eftirminnilegum viðburðum sumarsins voru heyannir 27. júlí. Dagurinn hófst á fyrirlestri og síðan var gengið til verka og slegið með hefðbundnum hætti. Veðrið lék við gesti og að slætti loknum settist hópurinn niður í brekkunni framan við burstabæinn og naut engjakaffis.

Milli 30 og 40 manns tóku sérstaklega þátt í viðburðinum og alls komu um 90 gestir á Hrafnseyri þennan dag. Við sama tækifæri færði Davíð Davíðsson staðnum orf, ljá og fleiri gripi úr búi foreldra sinna. Þannig tengdust verkmenning, minningar og saga staðarins með einstaklega fallegum hætti.

Fornleifarannsóknir hluti af lífinu á staðnum

Í byrjun ágúst komu fornleifafræðingar og nemendur frá Bradford-háskóla í Bretlandi til Hrafnseyrar og uppgröftur hófst 4. ágúst. Fornleifafræðingar og nemendur dvöldu á staðnum og rannsóknarstarfið varð sýnilegur hluti af daglegu lífi Hrafnseyrar. Gestir fengu þannig tækifæri til að upplifa að saga staðarins er ekki aðeins varðveitt heldur enn

í virkri rannsókn. Fornleifarannsóknir á staðnum hafa vakið mikla athygli og verið mikill innblástur í gestakomur á Hrafnseyri. Rannsóknartengd ferðaþjónusta er mikilvæg fyrir gesti staðarins og hefur hlotið ómælda athygli og ánægju meðal gesta, innlendra og erlendra.

Þann 23. ágúst var sérstakur fornleifadagur þar sem gestum gafst enn frekara tækifæri til að kynnast rannsóknum og aðferðum fornleifafræðinnar.

Í september hélt rannsóknarstarfið áfram með tilraunum þar sem þang var brennt og reynt að endurgera framleiðslu á svörtu salti. Dr. Jill Thomson, fornleifafræðingur frá Bradford, kom og tók þátt í tilrauninni.

Tilraunin tókst og svart salt var framleitt auk þess sem sjór var eimaður. Þetta var gott dæmi um hvernig rannsóknir og tilraunafornleifafræði geta varpað nýju ljósi á líf og nytjar fyrri alda. Rannsóknir hafa verið mjög mikilvægur hluti starfsins á Hrafnseyri síðan árið 2011 og fjöldi erlendra og innlendra nemenda og fornleifafræðinga hefur tekið þátt í rannsóknum og gætt staðinn lífi og samstarf við háskóla bæði hérlendis og erlendis er mjög mikilvægur hluti starfsins á Hrafnseyri.

Starfsemin hélt áfram fram á haust

Þótt hefðbundnum opnunartíma lyki 8. september lauk starfseminni ekki þar. Hópar héldu áfram að koma og 21. september var haldin haustmessa í Hrafnseyrarkirkju. Um 30 manns sóttu messuna, sumir langt að komnir.

Sumarið sýndi vel hversu fjölbreytt hlutverk Hrafnseyrar getur verið. Staðurinn var í senn sögustaður, rannsóknarvettvangur, fræðslustaður, samkomustaður og áningarstaður ferðafólks. Þar komu saman skólabörn, heimamenn, erlendir gestir, fræðimenn, háskólanemar, eldri borgarar og ferðahópar. Sumarið einkenndist þannig af mikilli grósku og stöðugu mannlífi þar sem saga staðarins var miðluð með fjölbreyttum hætti.

Gestir sumarsins í tölum

Dagbók sumarsins sýnir mikla aðsókn. Þegar lagðar eru saman þær gestatölur sem sérstaklega eru skráðar einstaka daga koma fram **yfir 4.900 heimsóknir á Hrafnseyri frá maí og fram í september**. Sú tala er þó aðeins viðmið og raunverulegur fjöldi hefur verið meiri, enda er gestafjöldi ekki skráður alla daga og nokkrir stórir hópar koma fram í dagbókinni án þess að heildarfjöldi dagsins sé tilgreindur.

Fjölmennasti einstaki skráði dagurinn var 17. júní þegar **yfir 200 gestir** komu á Hrafnseyri. Fjölmargir aðrir dagar voru með 70 til 120 gesti og mest varð aðsóknin yfir hásumarið.

Sumarið 2025 var því sannarlega lifandi á Hrafnseyri. Þar mættust menning, saga, rannsóknir, fræðsla og samfélag og staðurinn iðaði af lífi frá vori og langt fram á haust.